

N O U E L
E V I T D I G U E R I A R P E Z.

Doue.

DEUS amàn, Gabriel, depech, en em brepar,
Evit ma tiscenni brêmâ var an douar:
Adouez va oll Elez ez out ganén choaset
Da anonci Myster Redemption ar bed.

Gabriel.

O Doue oll-buissant! Majeste eternal;
Crouer ha conductor d'ar bed universel,
Cetu ho servicher prest clos da bartia;
C'houi a die goure'hemen, ha me oboissa.

Doue.

Aba bec'has Adam dre bersuasion
Ema'n natur humen en desolation;
Brêmâ ez out choaset da anonci secret
Ar pez so composet en cusul an Drindet

Gabriel.

O Majeste divin! qen douç ha qer benign!
Me so servicher inutil hac indign,
En em bresantàn dêc'h pront, subtil ha lejer,
Evit beza partout ho fidel Messajer.

Doue.

Qemer rout Galilee, disqen en Nazareth,
Qerz da di ar Verc'hes so nevez eureujet
Ouz an den just Joseph, honnes em eus choaset
Da incarni va Mab evit Salver ar bed.

Gabriel.

O Doue, va C'hrouer! biscoas n'oc'h eus roet

Puissanc na daoulagad da zen mortel ebet
 Da velet eur speret ep corf materiel:
 Penos e credo-y e vin-me Gabriel?

Doüe.

Ur c'horf a guemeri hac a vezo lejer,
 A vo dit composet prontamant hac en êr,
 Evel ma voe formet Raphaël eguis den
 Pa scuisas Jacob corf ouz corf o c'houren.

Gabriel.

O Majeste divin! ouzoc'h em bo recours
 Evit dressi va stil ha formi va discours,
 Rac me ell lavaret evel Jeremias:
 Ne oun prezec na comz var ur myster qer bras.

Doüe.

N'o pezet nep sourci; qê timat, Gabriel,
 Lavar dezi penos ez eo an Eternel
 He choas da veza Mam da Redemptor ar bed,
 Hac en er c'honcevo hep offanç d'e guerc'hdet.

Gabriel.

Na mar goulen penos ec'h alfe beza grêt
 E ve ur femelen mam ha guerc'hes bepret,
 Me lavaro dezi prontamant var ar plaç,
 Penos ec'h ell beza g'êt facil dre ho craç.

Doüe.

Assur emàn em c'hraç, ez oun presant ganti;
 Dre c'hraç ar Speret Glan e conceive énni,
 D'ar c'houlz ha d'an amzer m'en em humilio,
 En hevelep instant vezo e conceive.

Gabriel.

Poan vezo ganti sur ententi penos ve
 Ec'h ouffe ur vere'hes incarni he Doüe;
 Un œuvr dreist an natur so calet da gredi,

Den mortel hep ar feiz na ell e gompreni.

Doue.

Gouzout a rei erfat ez eo dreist an natur
Guelet Elisabeth o touguen crouadur,
Daoust peguer cos ez eo, ne zaleo nemeur
Hep guenel ur buguel d'am hini precurseur.

Gabriel.

Me ya da bartia evit ober joayus
Qement so o c'hortos ar Mab bian Jesus :
Plijet ganêc'h, Otrou, rei din graç ha moyen
Evit accomplissa erfat ho courc'hemen.

Doue.

Qerz timat, Gabriel, gra depech, va mignon,
Hast am eus da velet arru ar Redemption ;
Calz a batriarchet so el limb o couzan,
Qen a vezo arru va Mab d'o rediman.

Gabriel.

Ave, Guerc'hes Vari, c'hui soleuna c'hraçou,
Certenamant ganêc'h emedi an Otrou,
Ez oc'h eurus certen dreist ar femelezet
A so var an douar hac ive a so bet.

Mari.

Piou oc'h-u, na pelec'h ec'h adreç ho peach?
Estonet oun meurbet o clêvet ho langach :
Ne doun nepret-custum da glêvet ho sort tud,
Na beza abordet gant hevelep salud.

Gabriel.

N'o peset aon ebet : me a so Gabriel,
Digasset d'ho caouet gant Doue Eternel,
Evit anonci dêc'h, mar qirit rei din spaç,
Emâ Doue ganêc'h, cayet oc'h eus e c'hraç.

Mari.

Allas! pe dre fêçon ec'h alfen-me beza
 Agreabl da Zoue, hac e plichen dezâ?
 Ne oun pe dre voyen e verite netra
 Merc'h ar paour Joachim hac e bried Anna.

Gabriel.

N'ho talc'hin mui e poan var arpezam zigueç :
 Satan re rigourus a dourmant hac a breç
 Qement natur humen, aba bec'has Adam,
 Ma ze poent o zicour ha prest oc'h ober mam.

Mari.

Penos va ober mam? me a meus prometet
 Da Zoue Eternel va c'horf ha va guerc'hdet;
 An dra-se so pell so arrêtet em c'halon,
 Gant conje va fried hac e bermission.

Gabriel.

Mari, ne vezo get dre gonje ho pried
 Na dre natur humen vezo e concefet;
 Gallout Doue so bras, hep limit na musur
 Evit ober ennoc'h un œuvr dreist an natur.

Mari.

Bras eo e buissanc, an dra-se a gredàn,
 Mes m'o ped, Gabriel, leveret din bremàn
 Penos e ve guerc'hes ha mam ur femelen?
 Nep en deus grêt natur ne dui get d'e zispen.

Gabriel.

Nerz an tan a dremen dre mezer ha lien,
 Hac ivez hep terri an eol dre ur veren,
 Hac hep ober offanc qen nebeut d'o cuerc'hdet,
 Beza guerc'hes ha mam assambles ec'h ellet.

Mari.

Leveret din, Gabriel, a bez condition

Vezo ar buguel-ze? rac dija em c'halon
Em c'havàn disposet da gredi d'ho cusul,
Rac aon na ofiancen o veza incredul.

Gabriel.

Mab vezo da Zoue, ur Mab egal d'e Dad,
A zeuyo er bed-mâ gant ur c'hêlou goel vad,
Rac qemeret a raï infirmite mab den,
Evit gant calz a boan prena' natur humen.

Mari.

Guireo ar brofeci hac ivez ar Scritur
A bromette d'ar bed hevelep crouadur,
Hac a gredas certen pa oa profetiset,
E rencje ur veach beza accomplisset.

Gabriel.

Isayas en devoa lavaret e savje
Ur vezen excellant divar grizien Jesse,
Hac e vije certen dre he froues beniguet
An oll natur humen a vije redimet.

Mari.

Evidon da veza demeus a raç Jesse,
Ne veritàn qet sur caouet an enor-ze;
Mes me so d'am C'hrouer hac a vo da james
E servicheres humbl epad va oll buez.

Gabriel.

C'hoase comz ac'hanoc'h ar profet gant ur stil
Ezet da ententi, manifest ha facil,
E teuje ur Verc'hes da goncev ha guenel
Ur mab hac a vezo hanvet Emmanuel.

Mari.

C'hoaz e caren goulen, mar be din permetet,
Penos e concefen nep en deus va c'hrouet?
Pa ell ober d'e vab ur c'horf a nevez flam

Er fêçon ma formas hon Tad qenta Adam.

Gabriel.

Dre c'hraç ar Speret Glan e vezo concevet,
Ar Buguel-màn a vo Doue ha den bepret,
A soufro ar maro en qement ma vo den,
Evit redemption an oll natur humen.

Mari.

Da Zoue va c'hrouer ez eun servicheres,
Indign da veza mam d'e vab na magueres;
Pa zê e volontez va beza predestinet,
Bezef grêt em andret evel ma leveret.

N O U E L

DA VEZA CANET AROC COMANÇ AR PASTORAL.

DISQENNIT, Messias divin,
D'or sovetat eus ar pec'het;
Deut-tu, sourcen a vuez,
Hastet, hastet, hastet.
Deut, disqennit eus an ênvou,
Deut d'on delivra a boaniou,
Deut d'on sicour, hastet a fo. Disqennit, etc.
Deut da derri hor chadennou,
Ha da appesi hor poaniou,
Ni a esper ennoc'h atto,
Da rei evidomp brezel
D'an diaoulou dichadennet.
Disqennit, Tad eternal.
Hastet, hastet, hastet. Disqennit, etc.
Hon huanadou a glêfet;
Nac a vadou hon eus collet

Ha na vint get demp-ni rentet !

Ni a deuy da scuill daelou ,

Ma na vemp ganêc'h pardonnet ;

Deut da cessi hon daelou.

Hastet , hastet , hastet. Disqennet , etc.

Mar disqennit var an douar ,

Ni ho coelo o caout ar victoar ,

Serri an ifern , digueri ar gloar ;

Ni a so deus ho cortos ,

Ma vo an ên demp destinet ,

Evit ma zaimp da repos.

Hastet , hastet , hastet. Disqennit , etc.

Evit ma halfomp nos ha de ,

Cana meulodi dêc'h en ên ,

A hed an oll eternite ;

Eno ema'r bartach evrus

Oc'h eus evidomp preparet ;

Deut da veuli va Jesus.

Hastet , hastet , hastet.

Disqennit , Messias divin ,

D'or sovetat eus ar pec'het ;

Deut-tu , sourcen a vuez ,

Hastet , hastet , hastet.

AVERTISSAMANT.

Callout a r er represanti ar Pastoral - m an hep
Ar theatr, pe en ur gampr, pe en ur granch, n
coign peini e vezo gr t un espe craou. D r ar gampr
pe ar granch a vezo ini an hostabiri, var behini
Mari ha Joseph a sc  evit goulen loja.

Joseph a d le cundui un azen sammet a hostillou
ur c'halvez; mes ma ne gonven qet al lec'h evit se,
e tougo anezo en ur baner. Un  el bendec a vezo en
ur c'hoign, hac en un al Pastoret, pere a zortio eus
a adrec an dapissiri, nemet Guillot h  Pierrot, pere
a vezo cousqet pepini en e gabanen.

A C T O R E T.

Ar Ver'hes ha Sant Joseph

Hostis hac Hostises Bethleem.

Un Domistiq hac ur Zervicheres.

Un  el peini a anonco d'ar Bastoret Guinivelez ar Mabi

Jesus. An  lez all a gano Nouelliou.

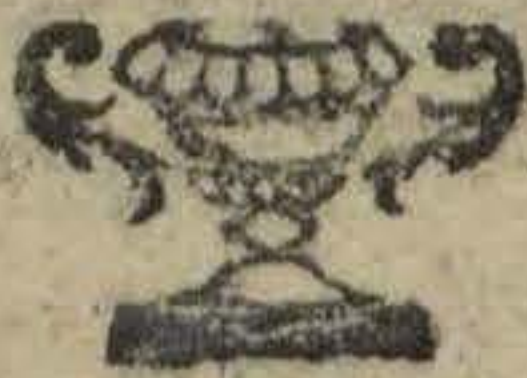
Dec Berger, hac eiz pe nao Bergeren.

Rubin, Berger c s.

An Arc'hel Sant Mikel.

Lucifer chadennet, ha pemp pe c'huec'h diaoul.

Ar Scenen so en Craou Bethleem.

P A S T O R A L

V A R G U I N I V E L E Z J E S U S - C H R I S T .

An Hostis, e Vreg hac e Blac'h.

An Hostis.

NA veler mui a armeou, ne zeus mui avrezel,
Partout dre an douarema'r peoc'h universal;
Cesar an impalaer a zoumet d'e gurunen
An oll nationou d'an impalaerdet romen;
Hac o tezirout rei ur peoc'h hir, admirapl,
En deus grêt un edit important ha notabl,
Dre bini ec'h ordren d'ar brincet ha rouane,
Ha d'an habitantet demeus a bep contre,
Donet incessamant da rei o hanoyou
D'ar gref eus o c'hartier hac ive er c'hêriou
Tosta d'o demeuranc, hep nep seurt differi,
Ma vo anavezet erfin d'en em instrui,
Evit ma vezo ive assuret ha certain
Eus an nombr just a dud an impalaerdet romen.

Lavaret a rêr e zeus dija ebars er guêr-màn
Bet o rêi o hano anter-cant vil a vrêmàn;
Ha mar cuntunuont da êruout amâ,
N'hor bezo qet a blaç d'o beva ha d'o loja.

Hon ti-ni a zo bras evit un hostaliri;
An dud a gondition a zisqen tout enni;
Mes ret e vo dioüal na lojvemp-ni peorien,
Tud dister, canailles, gueuyet ha laoueyen.
Abalamour da ze meus grêt serri pep dôr,
Prennet ar vorailloù, vit na vo nep digor

Nemet d'an dud chentil gant trein ha suit bras,
En letier, en caros pe superb equipach.

Joseph a scô var an nôr. An Hostis a gontinu:

Sqêi a rêr : guelit pront piou zo aze buan,
Ha ni o recevo erfat, rac prest eo coan,
Nemetma vint pinvidic en arc'hant hac en aour;
Mes serrit prest an nôr mar guelit e zint paour.

Ar Plac'h a zigor an nôr hac a lavar :

Ur vreg yaouanq eo gant he friet,
Hac a c'houlén beza loget :
Ec'hrediràn douguerez var ar poent dac'henel;
Tud a fêçon vad int hac a vertuz huel.

An Hostis.

Bez o deus-int trein vras, qezec hac equipach;
Bez int-i pinvidic? Respontit din, va flac'h.

Ar Plac'h.

Tud honestint me gred, mes e paourente vras;
Ur pacur qèz munuser hac a zo fatic bras,
Sammet eus a ostillou; me meus ouintàn true:
Va mestr, me o supli en han' Doue logit aneze.

An Hostises.

Va fried qer, m'o supli un tubenac d'orepui
Gant pastor ho ténved, p'en corn armarchossi,
Var un dornadic plous pe un nebeudic foen,
Un tu benac assur, mes dindan an d'oen.

An Hostis.

Birviqen en ti-màn canailles na ve loget.

An Hostises.

Dre dá avaristet eo en deus Doue hor punisset;
Na reomp van anezàn nac eus a baour ebet:
N'on eus qet a vugale, hac e testumomp madou
Da guerent pinvidic a zezir hor maro.

Ar vreg zo dougueres : ho pet outi true,
Va c'halon en deus sezisset ha troublet va ene.

An Hostis, en eur zortial :

Serrit, serrit an nôr; va zi zo carguet a voyen,
Ha neo get grêt michanç evit repu peorien.

Ar Verc'hes da Joseph :

Va friet qer, estranch bras eo na fel da zen
hon loja.

Joseph.

Clescomp, va fried qer, ur gabanen benac
dre amâ.

Ar Verc'hes.

Duont e qichen ur gos vuraill me gred e velân
ur gabanen.

Joseph.

Ia, va fried qer, mes beza azo enni daou loën.

Ar Verc'hes.

N'en deus fors, antreomp, rac an heur adosta;
Hastit, me ho supli, rac me a garfe azea :

Ar froues sacr, va fried, peini a zougân,

Mab Doue a c'houlén ma vo ganet amân.

Ar Verc'hes a antre, ha Joseph a lavar :

Duont e fonç ar c'hraou eus daou loen gour-
vezet,

Certenamant me gred nint qet memes staguet;

Me ameus un aon bras na douchfent ouzoc'h,

Na oun pelec'h e zân, me na velân bannac'h :

Me a ya buan pront da dies an amezeyen

Da glasq ur vreg benac da zonet d'o souten.

An Æl Gabriel a êru, hac a lavar da Joseph :

Arrêtit c'houi, Joseph, pried chast da Vari,
Ha comprenit eriat ar pez a livirin,

Penos n'e deus ezom a-zicour digant den :

Henvoas e tle guenel Mab Doue ha den :

Mari, ho couir bried, 'a hano ep tourmant ;

Ne zeus hini eyelti dindan ar firmamant.

Gant calz demeus a joa ha laouenidiguez

E vo ho pried qer Mari, mam ha guerc'hes :

Guenel a rai ep poan he Roue, he Zalver,

An hini a gomand d'ar bed oll en antier.

Ar Verc'hes var he daoulin a zalc'h ar Mabie

Jesus etre he divrac'h, hac a lavar gant joa :

O ênvou ! entre va daouarn e talc'hàn

Va Doue, va c'hrouer ha Salver ar bed-màn.

E laqat a ra var ar foen, ha Joseph a gri :

Didostait oll da guemer lod eus ar joayou

Hac eus allouenidiguez deut dempeus an ênvou.

Ar Verc'hes a ador he Mab.

Daoust d'an oll boaniou ameus beter bed-màn,

Deus a greiz va c'halon me rent graçou dezàn.

Te a zo sur va mab ha Doue oll-buissant

Var an oll æles ebars ar firmamant ;

Me a ador ive da vouir nativite ,

Hac a rent dit graçou gant guir humilite ;

Me a ador ive da buissanç eternal ,

Hac epad ma vevin me a vo dit fidel.

Joseph var e zaoulin.

Ha me oc'h ador ive eus a greiz va c'halon,

Hac o c'heneo evit va mab Roue an tron ;

C'houi e zeo hon tad, hor Zalver adorabl,

Ennes zo ur myster a zo incomprenabl,

Penos james compren o pije bet c'hoantêt

E vijec'h bet bigen en em humiliet

D'am c'hemer vit ho tad evit antren er bed ;

Ur

Ur pel bras a amzer eo bet ouzìn cuzet ;
 Mes p'oc'h eus va choaset evit beza ho tad,
 Me ho servicho sur demeus a galon vat.

Un Æt a gri :

O burzud ! ô mirac'h ! ô boneur heb e bar,
 Cetu stereden Jacob o c'henel caeroc'h eguet
 al loar ;

Ar buguel-màn en eternite a vevo ,
 Ganet egal d'e Dad peini so en êuvo ,
 Peini a so deut da guemer natur humen ,
 En poul calon e vam da brena ar bec'herien.

Ar speret infinit er c'honceo ,
 Ur Verc'hes en produ hac ar c'hraou en receo.
 Ganturzerlagad ec'h ell laqat ar bed oll en poult,
 Hac amàn ha dre oll digas ar gurun hac ar foult ;
 Hac er fêçon m'en deus izellêt e galite ,
 E crën hac e languis dindan e humanite.
 Henvoas e velàn ar pez james neo bet guelet :
 Ur buguel cossoc'h eguet ar vam e deveus-àn
 ganet ;

Guelet a ràn ar gos o c'henel deus an effet ,
 Ar verc'h o c'henel he zad a so henvoas êruet,
 Ar môr o sortial eus a ur voas dindan ur vanel,
 Hac ur geant cousqet ebars en eur c'havel.
 Ên e zeo an oteur demeus a guementse ,
 Hac exista a rayo epad an eternite.
 E speret en em gueb er bed-mâ hac er bed al,
 Neus netra var an douar a ve dezàn egal ;
 Demeus e dron elec'h ma voa curunet ,
 E c'hrandeur da netra en deveus soumetet ;
 E gavel eus a foen hac a guenvit ornet ,
 A vec'h a lèz guelet e visach caer glebiet

Gant an daelou a guez eus e zaoulagadigou
En peultrin e vam chast, Rouanes an ênvou.

*An Æl a anone d'ar Bastoret guinidiguez ar
Mabic Jesus, hac a gan var un ton melodius :
Gloria in excelsis, Deo. An Ælet al a respont :
Et in terra pax hominibus bonæ voluntatis.*

An Æl a gan var ton Gravelin :

PASTORET oll deus ho montagnou,
A zo o tioüal ho ténvet,
Pere a red dre ar meneziou;
Lezit-o, na vint qet collet :
Me ho supli, deut tout assambles
Da adori ar froues a vuez.

Doüe touchet eus ho miseriou
Ho tenn eus a gaptivite ;
E Vab a zisqen eus an ênvou
Hac ho laqa en liberte :
Ur buguel eo so nevez ganet,
Hac a fell dezàn beza guelet.

En eul lec'h dister en er c'hefet,
Tost da dy ar Roue David :
Ebars er miser en er guelfet,
Hén a anavezo ho merit ;
En ur c'hraou dister e zeo ganet,
Var un dornat foen eo gourvezet.

Mailluret eo gant cos lienou,
Deus alan daou loën e tomma,
Ganet Roue demp ha d'an ênvou,
Evit dilivra ar bed-mâ,
En pelec'h Adam dre e bec'het
En devoa ac'hanoc'h reduiset.

Ar berger Guillot cousqet en ur c'hoign, a

zifun gant spont, o clêvet an Æl, hac a gan:

N'oun petra a droubl va diousecouarn,

Na petra ar vouez a glèvàn:

Deus a belèc'h e teu qement-màn?

M'en ya brêmàn da bartiàn.

Da avertissa gant dilijanç

Qement pastor so tro var dro,

Da zont ganén dre bep assuranc,

Ha da abandoni o zroupou.

Sqêi a ra var cabanen Pierrot.

Sao, difun, va mignon Pierrot,

Deus te ganeme da redec,

Biscoas var an douar na veljot

Treo qer caër hac a meus guelet.

An ên so carguet a vuzicou,

An Ælez a zo ravissant;

Cana reont a bep sort êriou

Ha nouëlliou rejouissant.

Pierrot a zifun hac a respont:

Va mignon Guillot, me a supli

D'am lezel em patiantet;

Rac me so en eur velanconi,

Var va accidant erruet.

Me a meus creuyet va c'horn bouqin,

Va c'houris ha va boutou-coat,

Ha te chons dit e c'hallàn c'hoarzin

Ha mont ganet da vadinat?

Guillot.

Nan, nan, assur, me a el touet,

Va mignon, sao eus alesse;

Cred ac'hanòn, ha va c'hred parfet:

Hast buan, ha deus ganeme.

Te a velo dre bep assurance
 Ar pezh na poa gullet james :
 Ros, œillet ha fleur en abondance,
 Hac hor goez oll o touguen froues.

*Ar Pastor Filandres cousquet, a zifun dre an
 drous, hac o velet ur sclêrijen vras meurbet, a
 zail eus e gabanen, en eur grial :*

D'an tan, d'an tan oll, va mignonet,
 Pastoret ha pastoreset ;
 Rac sur me gred hon enemiet
 O deus varnomp-ni e leget.

Guillot.

En em assur, ha deus, Filandres,
 Quitta da oll droupou dénvét,
 Evit qemeret plijadures ;
 Me zonch din sur out c'hoas cousquet.

Filandres.

Estonet on meurbet o velet qement-màn,
 Sclerroc'h e zeo an nôz eguet an eol en ân ;
 Hor jardinou memes a so tout fleurisset ;
 Evel en ur parter eo hon ties cernet.

Guillot.

Sellaou un ton nevez, charmant ha melodius.

Filandres.

Mouez va mestres eo, pa zeo qer gradius.

Guillot.

Tao, tao, Filandres, tao gant da vestrezet ;
 Deus an ên teu arvouez, ha nonpas eus ar bed.

An Æla apparis, hac a lavar dezo en ur gana :

Ni a so Ælez deus an ênvou,
 Pastoret, n'o pet aon ebet ;
 Ni a gan entrezomp muzicou,

Gant pere oc'h rejouisset :
 Deut bremàn da renta hoc'h homach
 Da Zoue ho ten a esclavach.

Ni'n eus treujet meur a Rouantelez,
 Ha tremenet meur a gontre,
 Ep' gout da Roue na Rouanes,
 Na da brinç na da vajeste :
 Dêc'h da guenta, Pastoret dénvét,
 Hon deveus ar c'hêlou anoncet.

Sonjet mat bremàn er vadelez
 En deus evidoc'h hor Zalver,
 Pini da gomposi e bales
 Ho coulen tout, Pastoret qer :
 Rac-se, hastit tout en dilijanç
 D'en em renta prest en e bresanç.

Guillot da Bierrot.

Hebien ! ha te a c'heus guelet
 An Æl-se so en e gaeràn ?
 Ha n'en deo qet da galon charmet ?
 Em'n nevez-amzer pe an ân.

N'en deo ar gôs-amzer nac ar gouàn,
 Un nevez-amzer eo assuret :
 Ar ros, an œillet hac al lavan
 En hor c'hampaignou zo fleuriet.

Pierrot.

Aboue ma zon er bed-màn ganet,
 Ne velis james caeroc'h tra ;
 An nôs so gantàn sclêrijennet ;
 Ne oun petra c'halfe beza.

Certen an Ælez eo assuret
 Hor ped da vont da adori
 Ar Messi a zo nevez ganet ;

A beurs Doue en hon supli.

Ar vergeren Climen.

Ar vouez hac ive ar sclèrijen
O deus ravisset va c'halon,
An eol a deu deus ar gouabren,
Brilla a ra gantàn hor c'hanton.

Anonç a ra demp e zeo ganet
Ar Messi var un dornat foën :
Me ho supli, demp-ni d'er guelet,
En qichen qêr ma e logen.

Guillot.

Me vel êru duont ur vanden,
Pastoret int sur a gredàn ;
Colin, leveret dezo antren,
Hac e nem gueffomp tout amàn.

Da c'hout ar pez a dleomp credi
Deus an oll neventiou-màn,
Mar o deus lennet er professi,
Petra sinifi qement-màn.

Colin a dosta eus ar vanden hac a lavar :

Doue d'ho tioüallo, mignonet :
Pellec'h e rediv quer buen,
Qendervi ha qinintervezet,
Ha te ive, pot côs Ruben ?

Te c'heus qement a experianç
En qement a so da zonet,
Disq bremâ deomp-ni dre da scianç
Ar pez zo caos d'êc'h da redet.

Ar Pastor côs Rubin.

Mignonet, ia, me meus lennet,
Un deiz, pe guentoc'h un nosvez,
An eol brillant a vije gue let,

Hac ur Verc'hes o touguen frouez.

Me gred e zeo henvoas an nosves
Vo e c'herruo qement-se,
Rac m'oc'h assur na velis james
An eol qer brillant ha ma ze.

Filandres.

Me grede voa an tan en hor c'hanton laqet,
Han dije dêvet an oll droupou dénved ;
Mes trompét e zòn bet, rac tout ar c'hontrefet,
Car an Ælez o cana po deveus bet clêvet,
An oll dénvedigou destumet dre vanden,
A rê mil gest, mil lamp amâ var ar raden.

Tircis, pastor eus ar vanden nevez.

Sellaouit ha me agonto dêc'h traou admirapl
A meus guelet gant vadaoulagad hac a zo notabl.
N'en em estonit qet mar comzàn eus ar mod,
Pa zeo ar rhetoriq a zisq din ar method,
Hac e meus aboue nebeut quitêt ar portefeill,
Hac tout an debochou, ar guin hac ar vouteill ;
Ia, me meus abandonet studi ha rethoriq,
Evit evel va zud heuill ar vuez rustiq.

Gouezit qent anternos na velet stereden abet
Gant un devaligen e voa an ên goloet ;
Mes pretic goude-se an devaligen dissipet,
Pel bras deus ar c'hus-eol e zeo en em dennet.
Ni voa neuze en ur c'hoat a zeillou goloet,
Pere a zervich demp da c'holo hon dénved
A enep ardeur an eol barsen hor c'hampaignou,
Pa ve re dom dêze bars en hor meneziou,
Elec'h ma voa ganemp pastoret al neuze.
Ni a voa o testum brancouigou lore,
Da ober guirlantennou d'hon oll bastorerezet,

O tansal var ar raden duont vardro o dénved,
 Pa deuas eul luc'heden ractal hac hor spontas,
 Hor speret hac hor guelet assambles a droublas.
 Mil son eclattant, mil luc'heden brillant
 A veljomp en em strinca demeus ar firmamant.
 Ur sclêrijen ardant qerqent hon eus guelet,
 Gant un divinite e deus hor e'halonou ravisset.
 Ne scuisemp qet o velet un dra voa qer parfet,
 Dre behini hor goad gant joa so bet ravisset.
 E zaoulagat qen caër, e voes a voa charmant :
 Fremissa rê an êr gant e ziou esqel brillant ;
 Gouzout a rê qer coant accordi douç e vouez,
 Qen a zifunas eccleo ar c'hoat-mâ dre e yes.
 E gorf a zo douguet gant diou esqel alaouret,
 Ha demeus a vil liou int livet assuret ;
 Nijal a rê en rond, neuze è en em striqet
 E creiz argouabrennou ractal hon eus-àn collet,
 Hac ous en em strinca etrezec hac ar gloar,
 Dre e nij pront ha scàn e raze an douar.
 Dre ar sclêrijeu gaer-se an nos oll spouronet,
 En un devalijen eo prest en em guzet.
 Ni voa qen incerten eus ur seurt evenamant,
 Ma qemerjomp an tce'h gant calz a epouvant.
 Dabord dre he sclerder me e c'hrede an de
 O clasq ebars er c'head ar chasseur a gare ;
 Goelloc'h er hanavejomp pa zeo bet arêtet,
 Hac evellen demp-ni he discours p'edeus grêt :
 Pastoret, va selaouit ; me eo an Æl Gabriel,
 Mestr var an oll Ælez dindan àn Tad eternal ;
 Me a so servicher dindan an Otrou Doue,
 Digasset deus e beurs da anonec dec'h ive,
 Penos e Vab unie so deut ebars er bed,

Rac-se gant dilijanç hastit mont d'e velet,
 Lest o pandennou dénvét ha deut d'en adori,
 Aze en qichen qêr ebars en ur marchossi ;
 Eno en e guéfot en eur plassic dister,
 Ebars e corn ur c'hraou ho mestr hac ho crouer,
 Hac eno gourvezet var un dornadic foen,
 En ur baourente vras, frimet gant ar yenien :
 Gant ur Verc'hes yaouanq e zeo eno ganet,
 Peini a surpassas tout an oll guerc'heset.
 He fried so Joseph, hac hi a zo Mari :
 Rac-se me o supli da vont prontamant di.
 O finissa e ziscours, en êr eo bet savet,
 Sclêroc'h eguet an eol nac ive al luc'het ;
 An éclat anezàn en deveus sclêrijennet
 Ar c'hoat-mâ du teval vel pâ vije illuminet ;
 Neuze' qemer e nij dreist an oll montagnou,
 Hac e sclêrijenne partout ar c'hampagnou,
 En eur gana eun nouel var un ton melodius,
 En honor da Vari ha d'ar Mabie Jesus ;
 Ha goude en un tol er goumoul en em strinqas,
 Qerqent hon daoulagad ar goel anezàn a gollas.
 Neuze pepini ac'hanomp o tont d'or vilajennou,
 D'hon oll amezeyen hon eus rentet ar c'hêlou,
 Hac hon eus digasset pepini ur presant,
 Da rei d'ar Verc'hes Vari ha d'e Mab puissant.

Clemant, Pastor eus ar vanden nevez.

Ha me a voa o tiüoal va dénvéd
 Vardro mil bas demeus a guêr,
 El lèc'h ma zeo Jacob ive bet
 Eur pennadic deus Tour Eder.
 Me meus clêvet an Æles o çana
 Joaussamant calz a nouelliou

En honor da Grouer ar bed-mâ ;
Gloria in excelsis Deo.

Jannot, o velet an Æl, a lavar :
 Sellit, sellit an Æl o tostât d'hor c'havet.
Tircis.

Justamant, ennes eo : tavit ha selaouet
An Æl a dosta outo, hac a gan :
 N'en em estonit get mar tostaàn ;
 Guir a lavarit, pastoret,
 Henvoas ebars e qichen amàn,
 A dost da guêr en er c'heffet ;
 Ganet e zeo eno ar Messi,
 Accomplisset eo ar professi.

Mar oc'h eus c'hoant da anavezout
 Ar Monarq bras ha souveren,
 Presantamant ganet en hirvout,
 Gourvezet eo var un tam foen :
 Eno er c'heffot en eul lojen
 Crena a ra gant ar yenien.

Ar Bastores Climen.

Lêzomp hon dénvét en anbandon,
 Allon, demp hà clasqomp ar plaç ;
 Quitteomp oll bremâ hor loene,
 Évít adori ar Messias.

Hor c'hi a zo sancsess o c'hrognal,
 Pa ne vel bepret e verger,
 Incessamant e mâ o rodal,
 O ticüjal hon dényed eus danger.

Guillot.

Alon, demp en eur gompagnunes,
 Qement Pastor zo er c'hanton,
 Ha canomp bremâ tout a ur vouez

Pepini e gaera chanson.

Pierrot a zono e viniou,
Ha me e c'hoario flajolet;
Clorind a voar a bep seurt êriou,
A gano demp re nevez grêt.

Clorind.

Sonjomp qentoc'h, me deu d'o pedi,
Da gass ganeomp pourvision,
Yôt, lèz hac amann dê da zibri,
Hac un dânvad benac, va mignon.

Da subveni da c'hinivelez
Ar Mabic Jesus nevez ganet,
Evel a assur demp an Æles,
En paourentez e zeo ganet.

Isidor.

Lavaret mad, quemeromp, va zûd,
Tout qement hon eus a fêçon:
Colin, digass ganede da flut,
Da dabourin hac ur voutaill don.

Laqa eus da vouin guella enni
A alfes caout en da variqen,
Da bresanti d'ar Verc'hes Vari,
Ha d'he Mab, Pastor souveren.

Tostat arcont d'ar C'hraou, ha Guillot a lavar:

Cetu ni êru a dost d'ar guêr
A Vethleem, an nopla plaç:
Cetu aze eul lojen dister;
Falloc'h n'am boa guelet biscoas.

Goelomp hac én en deve choaset
Vit en em loja ar c'hraou-se;
An Æl qercoulz hac ar Brofetet
A lar e man en paourente.

Tircis a zell er C'hraou hac a lavar :

Assuramant amâ eo ganet ,
 U buguel nevez a velân ;
 Emedi cousqet var ar c'halet ,
 Deus halan daou loën o tomân.

E vam zo d'an daoulin dirazân ,
 E dad a zo ive presant ;
 Certenamant ma n'en adorân
 E varvin gant an nec'hamant.

Dialog entre unan eus an Æles hac ar Bastoret.

An Æl.

PAstoret carantezuz, hastit dont ganeme,
 Deut da bocat da dreit ho couir roue :
 Deut, Pastoret, da velet ar Buguel-mân ;
 Hor pec'hejou en deussân laqet er c'hraou-mân.

Ar Bastoret.

Discoelet-ân d'emp-ni, carout ra'n douleurieu
 Ouspen mil guech eguet ar grandeurieu ;
 Discoelet-ân ar Buguel humen ep pâr,
 A dle sevel demeus ar c'hraou d'ar c'halvar.

An Æl.

E zaoulagadigou beuzet gant e zaëlou,
 A voel varnoc'h ha nan var e boanniou ;
 E garantez e dourmanchou a zurpas,
 Hac en Buguel e vadeles en rentas.

Ar Bastoret.

Guir eo dre vadelez en deus quitêt an ên,
 Vit ganemp-ni quittat ac'hann ive ;
 Hon tenna ra eus an infam esclavach,
 En pini Satan hon dalc'he oll gant arrach.

An Æl.

E zaouarnigou paour so hep maniamant,

A ro facil mouvamant puissant ;
 Ar voul rond-mâ en deveus gante formet,
 Hac a netra en deus ar bed-mâ crouet.

Ar Bastoret.

Ar miracl-se nê netra en pris o amitie,
 En ur plaç trist eo e ra e antre ;
 Ha lezel ganemp e gorf evit nouritur,
 E guic, e voad a ro evit hor mezur.

Ar Bastoret a antre er c'hraou hac a lavar :

Ni a so Pastoret ha Pastoreset paour,
 Ha n'on eus nac arc'hant nac aour,
 A so e clasq ar frouez a vuez Roue an Trôn
 Evit offr dezàn gant ur joa vras hor c'halon.

Pierrot a lavar d'ar Verc'hes :

Avertisset omp bet gant an Æle
 Penos er c'hanton-mâ Mab Doue
 Eus a eur Verc'hes a zo ganet ;
 En assuranc d'emp leveret
 Hac en eur plaç qen diabri
 E zeo ganet ar Messi.

Ar Verc'hes.

Ia, va mignonet, me hoc'h assur,
 Cetu aze ho Toue oll-buissant,
 An oteur demeus an oll natur,
 En deus qemeret form ur buguel antieramant ;
 En deus goulennet m'er ganjen amàn
 Ebars el lec'h-mâ ep apparissàn,
 Hac ep goulen beza hanavezet,
 Bisitet nac antretenet
 Na gant otrone na gant princet,
 Nemetganêc'h epqen, pastoretha pastoreset.

Ar Bastoret a ador ar Mabie Jesus, hac a rodezàn.

o fresantchou, ha Guillot a lavar :

Evidoc'h da nonpas beza nemet ur buguel,
 Ebars er c'hraou-mâ nevez ganet,
 E zoc'h guir Vab d'an Tad Eternel,
 Veritablant ni er gred,
 Mab da Zoue crouer ar bed-mañ,
 Crouer an douar hac an ên ;
 Evit se ec'h adoromp anezàn :
 Qemerit hor madou hac hor bue.

Rubin.

Amâ eta eo ganet ar Messi,
 Evel a voa merqet er professi
 Deus a Vichee a meus alies lennet
 Er meneziou o vessât va dénved,
 Er plaç ma cassemp oll hon dénved da buri ?
 Hac evit petra ne apparis qet d'emp-ni
 Ebars en e galite huel
 Hac e vajeste eternal ?
 Dleout a rê beza ganet en ul louvr,
 Pe ebars eur pales royal,
 Ha nonpas amàn evel ur paour,
 O souffr qement a yenien hac a boanniou disleal.
 Evidoc'h c'hui, Joseph ha Mari,
 Me a hanavez mat ho genealogi :
 Ho tud coz en amzer ancien
 A voa difennerrien d'al lezen,
 Patriarchet, Profetet ha Rouane,
 Princet vras voa ar re izella ane.
 Pa zoc'h a voad huel evelse,
 Petra ne zalc'hit qet ar renq-se,
 Ep beza qen izel en em laqet ?
 Amàn n'oc'h anavezer qet :

Guir êo dre hoc'h humilite
 E zeo e carit ar baourente.
 Mari, c'hui oc'h eus-àn choazet en Templ,
 Evit servichout d'emp da vizillour hada exempl.

En em strinca a ra d'an daoulin.

Me a rent graçou d'an êvou
 Da veza lennet goeachal ar scritur,
 Rac guelet a ràn sur hirio
 Tout qement o deus anoncet
 Da êruout hac êruet.

Filandres.

Recevit evit offranc hor c'halonou,
 Hac ar pez so en hon pouvoer;
 Ma vije brassoc'h hor fortunio,
 E rajemp guelloc'h hon dever.

Rei a ra e bresant d'ar Verc'hes.

Ebars em chasse me meus lazet
 Diou voùalc'h, ur glujard hac ur hefelec,
 Me o ro dêc'h, Mari, ha d'o Pried,
 Mar plich ganêc'h o c'hemeret.

Clorind gant ur baner gôloet.

Penos! un Doue ganet var ar c'holo,
 A grën hac a glêm gant ar yenien;
 E abri a zo cos murailloù,
 Ep na couvertur na tèn.
 Digorit prontamant va faner,
 Rac calet eo beza var ar c'hôlo:
 Dalit, cetu aze un oriller,
 Un tapis hac un toullat lienou,
 Ha d'o faça un tam mezer.

Guillot.

Me meus choaset dêc'h-u, Mari,

Un d'andvad demeus va re vella,
 Evit dec'h-u e bresanti,
 Ha d'o Mab, Crouer ar bed-mâ.

Climen.

Ha me ro dôc'h evit va lot,
 Ur billic hac un tamie yot,
 Bleut guinis hac ur bannac'h lès:
 Recevet-e, mar plich, Guerc'hes.

An Egyptianes.

Me a zo un Egyptianes hanvet,
 A voa o servicha ar bastoret,
 Hac ameus clêvet evelte
 Demeus an ên mouez an Æle,
 Pere o deus grêt ac'hanoc'h d'emp meulodi,
 Hac oun deut evelte ive doc'h adori,
 Ha deut d'ho quelet prontamant;
 Mes nemeus netra da rei dec'h a bresant
 Nemet va mantel, mar qerit en accepti
 Da c'holo ho puguel ha c'houi ive, Mari.
 A galon vad en roân dec'h:
 Qemerit-ân, mar plieh ganêc'h.

Sylvi, pastores vian.

Va zad a zo ur paour qez paysant,
 Va mam so ur bacures payzantes,
 N'o deus na ti na cabanen,
 Nemet ar c'hampagnou er mes.
 Êt int o daou ebars en qer birio,
 Dre ordrenanc an Ampereur,
 Evit rei er greff o hanoyou,
 Hac o deus va fedet da c'houlen ur faveur:
 Demeus a greis o c'halon e teuont d'o pedi
 Da accepti daou bichon ha diou durzumel.

Pa na meus voel da bresanti,
Me vo da james dêc'h-u fidel.

Amarillic, gant ur baner goloet.

Allas! ne meus nemet ur bannac'h lèz,
Un tam mel hac ur bannac'h dien;
Se a laqa va c'halon dies,
Pa ne meus vouel evit ho souten,

Colin.

Qemerit, mar plich ganêc'h, un oan,
Glaou hac un nebeudic coat,
Goulou hac ul ktern bian,
Ha leiz va boutaill a vouin mat.

Pierrot gant ur baner.

Cetu aze un doussen viou,
C'hoec'h galetes hac un tam fourmach;
Me vo evrus ar rest va deziou
Mar o c'hemeret evit homach.

*Ar Bastoret a lez o frezantchou er c'hraou,
hac ar Verc'hes a lavar dezo:*

Ia, va mignonet, credit assuramant,
Gant calz a blijadur en deus va Mab recevet
Qement o c'heus roet a bresant;
Ha credit en deus o estimet
Dreist an oll vadou temporel;
Hac e cargo ho famillou eus aneze,
E royo dêc'h ar joayou eternal:
It, bevit en peoc'h hac en tranqilite.

*Ar Bastoret o sortial eus ar c'hraou a appercev
ur feunteun etal an nôr, ha Filandres a lavar:*

Cetu amàn c'hoas un nevezenty,
Qen a voa henvoas n'or boa guelet,
Ur zourcen grén a zour elec'h na voa hini,

An drous anei e deus va charmet ;
 Na voa bet james guelloc'h em guinou :
 Tànva, Petron, tànva, Guillou.

Guillot.

Ni all lavaret gant guirione,
 Biscoas den n'en devoa guelet
 Sourcen amàn evel se,
 Na coulz hac hi james tãvet.

Petron.

Ur miracl nevez e zeo emàn ;
 Erruet dre ar c'hinivelez-màn :
 Canomp tout meulodi dezàn.

*Ar Bastoret o vont enorout, a apercev an Elenêr,
 hac ar berger Tyrcis a gân :*

Cetu an Æll ep laret netra
 E vont entrezec an Eternel ;
 An nos bremàn o tisparissa,
 Dre an éclat eus e ziousqel.

Dindan e dreid an noabr a remu,
 Ambomi a ra tout an êr,
 Goloet gant coumoul a bep tu ;
 Gousecoude var e lerc'h eo sclêr.

Clorind.

Oll labouriou an daouarn mortel
 Na oufent james imitàn
 Al liouyou caer eus e ziousqel,
 Na gout erriou nevez eveltàn.

A ornamanchou qen admirabl
 E zeo e zillat goloet ;
 Me assur dêc'h, mar don-me credabl,
 Biscoas e bar na voe guelet.

Isidor.

Ar brodeür, so en e viscamant
 A vrill muioc'h eguet perles;
 Sclêrigennet eo ar firmamant
 Gant e oll laouenidiguez.

An diamanchou hac ar perlez
 A vrille var e viscamant,
 Antrelacet eus a vroderes:
 An eol ne voa qet qer brillant.

Climen.

E centuren zo ive brodet
 En zeï hac en aour tro vardro;
 E echart a zo ive peintet
 A incarnat hac a fleurjou.

Anfin, e zillat a voa qer sclêr,
 M'o deus va daoulagad troublet;
 A gaouajou e flottent en êr,
 Pa zeo dre amàn tremenet.

Rubin.

Rentomp oll meulodi da Zoue
 Ebars en hor c'habannennou;
 Imitomp muzicou an Æle
 Bremàn gant hon instrumanchou.

Greomp eclati hor c'hampagnou
 Dre hon erriou melodius;
 Ha pedomp-àn var hor montagnou
 D'hon renta un devez eurus.

Dialog entre an Æl hac ar Pastor cousqet.

An Æl a gan.

Sao, difun, va mignon, na chom qet cousqet,
 Deus da yelet Jesus zo nevez ganet,
 Ebars en Bethleem en ul lec'h dister,

Var un dornadie foen emàn hor C'hrouer.

Ar Pastor cousqet.

Va speret so troublet, n'allàn qet repos,
Gant ur vouez a glevàn deus ar Barados;
En nobstant d'ar muzicou a glevàn canàn,
C'hoant a meus da gousqet, ha chom a renqàn.

An Æl.

Difun ta va mignon, na chom qet cousqet,
Evit dont d'a qervel, na zifunes qet;
Gouscoude out galvet gant Mab an Eternel,
Coulz ha da vignonet pastoret fidel.

Ar Pastor.

O Doue! va C'hrouer ha Crouer arbed-màn,
N'allàn qet a repos, sevel a renqàn;
Rac me assur aboe ma zon en bue
N'em boa clêvet qen caer music eus an ên.

An Æl.

N'en em eston qet, va mignon, evit vaguelet,
Na qen nebeut sponta evit va c'hlêvet;
Me zo deut, me c'hassur, dac'h avertissa
Da zont da adori Crouer ar bed-mâ.

Ar Pastor.

Deus agreiz va c'halon bremàn me c'houlen
Gant ar Speret-Santel rei din sclêrijen;
Me so contant da vont ganêc'h d'e velet,
Ha da ambandoni ractal va dénved.

An Æl.

Deus ganén, va mignon, na pes nep sourci,
Me as rento buan er plac ma medi:
Cete aze an nôr hac ive an antre;
Rent bremâ da homach da Vabie Doue.

Ar Pastor.

Æl beniguet Doue, m'ho trugareca
 Demeus ho madelez am gra leun a joa :
 Me vel bremàn patant pelec'h emedi ;
 Me a ya d'an daoulin vit en adori.

An Æl.

Rent dezàn respejou gant guir garante ,
 Hac e po recompanç un devez en ên ;
 Deut eo var an douar evit da brena
 Eus a bec'het Adam hac ini Eva.

Ar Pastor.

Bonjour, Mab beniguet d'an Tad Eternel,
 Me rent dêc'h va homach deus a beurs an Æl :
 Recevit ac'hanòn dre ho madelez
 Etoues ar re evrus, dre ho qiniveles.

An Æl.

Me supli, va mignon, pa c'heus an avantach,
 Da c'houlèn digantàn evit heritach
 E Varados santel e fin da vue,
 Evit mont d'e veuli epad an eternite.

Ar Pastor.

Me ho supli ive, Mabie caer ha brillant,
 O pet sorch ac'hanòn deiz ar Jujamant ;
 Me a bromet cana dec'h-u melodi
 Gant va dénvidigou epad ma vevin.

An Æl.

Deus a greiz va c'halon, va mignon, m'o supli
 Da c'houlèn asistans ar Verc'hes Vari,
 Ha Joseph, e dad maguer, pini zo galvet
 Gant an Tad Eternel evit e viret.

Ar Pastor.

Adieu, Mab beniguet, ha dêc'h ive, Mari,

Deus a greiz va c'halon, Joseph, m'o supli
Da gavet soign er bed-màn demeus ar Buguel,
Ha d'am recommandi d'an Tad Eternel.

Joseph a lavar :

Bezit assuret, va mignon, me ho recomando,
D'am Mabie bian Jesus, mestr an ênvou.
Evit ma vezot plasset el lec'h ma veritet
Gant hon Tad Eternel hac e Vab beniguet,

AN DISQEN

EUS AN ARC'HÆL S. MIKEL EL LIMBOU.

*An Arc'hæl S. Mikel a apparis gant ur c'hleze
en e zorn, hac a lavar :*

ME a ya abeurs Doue Oll-buissant
Da zisqen ebars el Limbou,
Da anonç d'an Tadou Santelurc'hêlou triomfant
Ha da c'hadenni Satan en fons an abimou.

*Adrec un dapissiri e cuzer eur personnach
guisqet e guis un diaoul, hac a ra hurlamanchou
spontus ; reded a ra var an theatr aroc an Arc'hæl,
peini er scô gant e gleze, en ur lavarat :*

Quitait diaoulou milliguet eus ar plac tefal-mâ,
Ha retornit buan da fonç an Iferniou ;
List en peoc'h ar plac maleurus-mâ,
En pelec'h hon Tadou a voa en ho chadennou :
C'houi a vezo bremàn da viqen chadennet,
Ha n'o po bigen qen pouvoar var ene abet.

An diaoulou a hurl hac a ya quit. S. Mikel a

grôc en chaden Lucifer, hac a lavar :

Me so Sant-Mikaël, general expédiant,
Oc'h executi an urzou a Zoue Oll-buissant :
M'em boa da chasséet pa veas apparisset,
Superb hac orgouillus deus a guichen da vest ;
Me eure da strinca gant da legionou,
Bern var bern dre ouspen a gant milionou,
Deus an huella plaç en creis an abimou,
En punition da torfet da repari da grimou.

Lucifer a respont.

Discroc a c'hanon-me vit m'am bo ar pouvoar ;
Me garfe e c'halfen caouet c'hoas ar victoar :
Neuze me zigasfe, an draze so certen,
Qement a zo en ên da zêvi d'an Ifern.

Sant Mikel.

Penos, odacius, penos, loën an ifern,
Ha te a gredfe c'hoas ous Doue sevel da ben ?
Te na c'heus nep pouvoar digantàn da gavet
Mui neus ur fubuen var personach abet ;
Qerz buan eus va faç, superb abominabl ;
Qerz, adversour Doue, qê ta, monstr detestabl,
Qerz bremàn d'an ifernou
Da dreina da chadennou.

*Lucifer a ya quit, ha S. Mikel a gomz ous an
Tadou Santel eus al Limbou.*

Tadou Santel, me deu da anonç dêe'h gant mal
Ur c'hêlou ar gaera a ouffet da zonzal :
Henvoas var an douar, Mab an Tad eternal,
A guemer natur humen en form a ur buguel ;
Ganet gant ur Verc'hes, Mari e zeo hanvet,
Choaset gant Doue a douesq an oll Guerc'heset,
Dre operation ar Speret-Santel,

En eur plac diabri e deus renqet guenel,
 Evit purifia pec'het hon Tad qenta,
 Ha laqet en e c'hraç qement so er bed-mâ.
 Adam maleurus, te a gollas ar bed
 Dre orgouill ha disoboissans er Barados terrestr
 An devez qenta ma voes er bed-màn ganet:
 Finis da velanconi, bremàn e vi delivret.
 Ar professi, en effet so accomplisset certen,
 Ha bolonte un Doue en Testamant ancien,
 Peini voa anoncet deomp er professi:
 Emàn eo Emanuel, emàn eo ar Messi,
 Peini zo divoanet divar griziou Noe,
 Avoa en emsoveteteus an diluch én hac e vugale,
 Gant Abraham, Jacob, hac ar Rouane profetet,
 Gant Princet ar Véleyen, o deus al lezen
 difenenet.

A bèn tri bla'ha trêgont, an Doue-maha den,
 Evit repara ar pec'het a un tam aval hep qen,
 A zouffro eur maro evitàn qen trubuilus;
 Ha goude e ressuscito hac e vo glorius,
 Evit dont d'ho tilivra allesse, Tadou Santel,
 Evit o cas gantàn goude d'ar Gloar Eternel.

Amen. Nouël.

*Gloar d'ar Mabie Jesus, d'ar Verc'hes Vari
 ha da Sant Joseph!*

ADORATION AN TRI ROUE.

A C T O R E T :

Ar Verc'hes.

Ar Roue Herodes.

An Ecuyer.

S. Joseph.

Baltazar.

Gaspar.

Melchior.

An Æl.

Ar Verc'hes.

DEvez ar Jujamant ar re o deus lojet
Ar beorien en o zy a vo recompancet ;
Mes volontieramant, va mestr, me deu d'o pedi
Da receo va Buguel ha me ebars ho ty.

Herodes.

Pes diaoul zo eta o tourmanti va speret,
Ha gant peseurt arrach eo va c'halon troublet ?
Monet ha dont a ràn, ne oun pelec'h monet,
N'allàn qet arreti, va fen zo etourdisset.

Clêvet a ràn laret penos e tle guenel
Demeus a ur Verc'hes er vro-mâ ur buguel
Hac a dle comandi, daoust d'am c'hurunen ;
Mes me varfe qentoc'h eguet n'e abandonfen.
Ar bobl a gri dija penos e zeo ganet,
Mes me ya da rassambli pront va oll soudardet,
Ha dre feiz a Herodes, partout e rin brezel ;
En hac an oll vugale a laqin da vervel.

An Ecuyer.

Sir, prononcet eo abeurs ar brofessi,
Gant an tadou hebrean hac ar profet Jeremi,

Souden e vo ganet, ma na m'ân var an douar,
 An hini a dle an oll plega dindan e bouvoar,
 A rei da Lucifer crena e creis an ifern,
 Hac a rento eurus an oll natur humen.

Herodes.

O! temerer hardi, ha credi à res-te
 Ve bigen difframmet va sceptreus va dorn-me?
 Ar profetet memes o deus bet lavaret:
 Herodes sur a zo ar c'henta eus ar bed;
 Ar bed-m'ân na ell qet daou eol anduri,
 Na den nemedon-me ar Judee commandi.

An Ecuyer,

Sir, avoui a r'ân ezeo bras ho puissans;
 Mes ma zeo ze an urz demeus ar Brovidans,
 A bouez ac'hanomp oll en ur memes balans,
 Peini a surpas ar brassa Rouane?
 Gouscoude ar re fidel o deus comprenet se,

Herodes.

Hac e carfec'h se tout, netra na ra din ze:
 Mes qent ma comandfe ur roue all er Judee,
 Va oll Rouanteles en ludu me lacfe.

An Ecuyer, adrec ar Roue.

Pebeus dessign ac'heus, mechant hamilliguet!
 Da gorf brein a zervicho da veva ar prérvet.
 Te a fel dit ampech bolonte an Tad Eternel;
 Mes da oll efforchou a collo, den cruel!
 Ar Rouane n'o deus qet oboisset da Zoue
 O deveus paet qer, ha te rayo ive:
 Nabuchodonosor, ha Roue an Assyri
 O deus collet o ene ive o vurmuri.
 Petra dal dit, c'uel, petra dal dit, mechant,
 Sonjal ampech e volonte ous Doue oll buissant?

An ini a lavaràn a reyo d'emp repos,
Hac a zisqueus d'emp-ni oll hent caer ar Barados.

Herodes.

Anduri tourmanchou ! Va fenn en dizesper,
Ma na rër dìn rêzon, an arrach, ar goler
Eushennes a zo deut, en deus qer bras renome,
Ha pa dlefen memes, ia, coll va bue,
Me rei dezàn brezel gant va oll armeou,
Hac an oll vugale a lazìn a villerou.

An Ecuyer.

Sir, lavaret a rër penos teir Vajeste Royal
Zo êruet amàn deus an Indes Oriental,
Ha gante aour, ha mirh, hac ezanç precius,
Da rei da Roue an ên, ar Buguel glorius.

Herodes.

Me fel dìn o guelet hac o interroji,
Evit gout piou en deus gallet dezo ze reveli:
Depech, va Ecuyer, monet gant dilijanç
Da laret dê o zri dont d'ober dìn ar reveranç.

An Ecuyer d'an tri Roue.

Otrone, me zo deut d'o pedi a expres,
Deus a beurs va Roue da zont ganén d'e bales.
Oclêvet voac'h en e zouar, en deveus c'hoantêct
Cavet ar blijadur hac an honor d'ho quelet.

An tri Roue.

Pardonit d'emp, Otrou, velda estranjourien,
Rac ni bars er vro-mâ hon eus ezom qelen;
Ma hor bije gouezet pelec'h voa ho Roue,
E vijemp êt hon tri da saludi e Vajeste.

An Ecuyer.

Deut hardi var va c'homz, ia, me oc'h assur

Na recefet nep drouc, nep insult nac injur.

Herodes.

Me am boa casset expres unan va officerien
 Da c'hout a besort bro eo an estranjourien ;
 O guelet a ran êru d'ober din reveranç ;
 O fêçon a zisqueuz o deus calz a brudanç :
 Tostait, va mignonet, ho tri bezit deut mat ;
 A betore bro oc'h-u, hac a betore goat,
 Na peleac'h e zit? Mar plich, din leveret ;
 Un den evel don-me a ve curius da glêvet.

An tri Roue.

Ni ya da adori hor Zalver, hon Roue,
 En deus disquezet demp e vadelez hirie ;
 A zobet douguet nao misgant ur Verc'hessantel,
 Peini he deussàn ganet dre c'hraç an Eternel.

Herodes.

It ta, va mignonet, ha grit din ur faveur,
 Ha me vo ho servicher ar rest eus va amzer :
 Retornit dre amàn, pa zistrofot d'ar guer,
 Evit ma zin ive da ober va dever,
 Hac evel doe'h ive da adori anezàn,
 Rae beza a meus traou esqis da bresanti dezàn.

Ar Verc'hess.

Joseph, sqei a rên var an nôr, digorit anezi ;
 Me zant Speret Doue o tont d'am c'honforti.

Joseph.

Deut mat ravezot, Otrone jenerus,
 Da velet ho Roue ho Salver glorius,
 Ha mar doe'h deut amâ a goste an Oriant,
 E renqit beza fatic, m'ien lar assuramant :
 Recompanset e vezot gant va Mab beniguet,

Ha placet un devez ebars er joaustet.

An tri Roue.

Ar peoc'h davorajames en devez-màn notabl,
 Pelec'h amâ eo ganet hor Zalver adorabl,
 Evel e deus disqueuzet d'emp-ni ur stereden,
 Da zont betec amàn e deus roet d'emp sclêrijen.

Ar Verc'hes.

A bez bro e teuit-u? Demeus an Arabi,
 Deus a gonfin Saba, pe eus an Thars ho tri?

An tri Roue.

Ni deu da adori Roue an ên hac an douar,
 A so deut d'hor prena dre e varo er C'halvar,
 Hac ive da saludi e vam incomparab,
 Ma vo hon advcoades en ên dirac he Mab.

Ar Rouane an eil d'eguile.

Or sus d'emp-ni hon tri, na veomp qet didalve,
 Demp bremâ a galon da adori e Vajeste,
 Darei dezàn a bresant an aour, ar mirh, an ezanç,
 Ha deiz ar Jujamant hor bezo recompanç.

Baltazar.

Va hano zo Baltazar, me zo deus ar goad Royal,
 Ha dre ze e possedàn ar septr imperial;
 Mes me hanav ur Roue dreist oll Rouane ar bed,
 Peini eo Jesus-Christ, gant ur Verc'hes ganet.

Gaspar.

Me a zo ive Roue, va hano zo Gaspar,
 Racse'tougàn curunen dre mameus ar pouvoar,
 Zo deut da adori Jesus-Christ, Doue ha den,
 Pini vit hor prena en eus qemeret natur humen.

Melchior.

Melchior eo va hano, Roue deus an Oriant,
 Hanavezet em bro Prinç ha Roue puissant;

Mes bremàn me a guita va c'halite Royal,
Dirac Roue an ên n'on nemet Maj ordinal.

Ar Verc'hes.

M'ho trugareca, Rouane, va mignonet fidel,
Da vezaroet a bresant qement-mâ d'am buguel.

Baltazar.

Dre an aour-mâ e fel din bremàn lavaret
E reno ar buguel-màn dre bêvar c'horn ar bed;
Ar bed oll en antier a vo e rouantelez,
Evel en devoa lavaret ar profet Ysaïes.

Gaspar.

Buguel douç ha gratius, Mest an ên, an douar,
Me offr dec'h an ezanç, me zo hanvet Gaspar.

Ar Verc'hes

Gaspar, den fur, mar plich gant ho Majeste,
Lavarit din, m'o ped, petra eo an ezanç-se,
M'oc'h eus roet d'am buguel anezàn e presant;
Lavarit din, m'osuppli, hac em leqfot contant.

Gaspar.

O Mam ar re veo, Mam Roue ar Rouane,
An ezanç-màn a zisqueus ec'h anavezàn hirie
An ini voa demp anoncet abaoûe pel amzer,
Zo deut d'on sovetat ha d'on tenna a vizer.

Melchior.

Recevit ar mirh, va Jesus, Roue an tron,
M'en ro dêc'h a bresant eus a greiz va c'halon,
Car c'houi eo an ini hon tenno a vizer,
Hor preno gant ho coad dre ho maro et C'halver.

Ar Verc'hes.

Me a rent dêc'h graçou Rouane triumfant,
Da veza roet d'am Buguel qement-mâ e presant.

An tri Roue.

Guerc'hes, ni ho ped a galon humblamant,
 Pedit evidomp ho Mab, Crouer ar firmamant,
 Pedit-àn da gavet eus ar bec'herien memoar,
 Evit ma vimp recevet gantàn ebars er Gloar.

Ar Verc'hes.

Bezit assuret me vo hoc'h advocades
 Dirac Jesus, va Mab, ebars en e bales.

An Æl.

Sellaouit, mignonet, me zo deut a beursmat
 Evit oc'h avertissa da nonpas da dostat
 Da dy Herodes ar c'hruel; ennes ho precipito,
 Mar tigue dezàn james ho cavet en e vro.
 C'hoant en deus da glêvet pelec'h m'àn Emanuel,
 Mes ennes zo preservet gant Doue Eternel.
 Prezeguit en ho pro var ur sort evenamant,
 Seul apui ar bobl oll devez ar Jujamant.

An Æl da Sant Joseph ha da Vari.

MAri ha Joseph, deut gant ho puguel,
MEr m'èz a zouar Herodes ar c'hruel,
 Rac beza en deus an esperanç
 Da ziscar varnoc'h e venjanç.
 Roet en deus an arêt dre e otorite
 Da laza tout ar vugale,
 A guichen ma zint deut var ar bed-mâ,
 Betec an oad demeus a seiz vla,
 E clasq tapout Emanuel,
 Mes ne fel qet d'an Tad Eternel:
 Deut ganén d'an Egypt ha me prest ho rento,
 Evit ho cass hep drouc ermèz demeus e vro.

NOUËL NEVEZ,

VAR DONEDIGUEZ HOR ZALVER.

Var un ton nevez,

CONsideromp en eun Nouël,
C'Penos e renq Jesus mervel,
Nac a velet pebeus paourente
En deus bet er bed-mâ oc'h ober e antre,

N'en deus na ti nac hostaliri,
Na ti bourc'his na ti ini
Ne zint bet o c'houlén beza lojet,
Mes gante tout e zint bet refuset.

E ti ar pinvidic eus campchou
Guernisset mat a veleou,
Ha c'hoas na rofent get d'ar bevien
Un dornat plous indàn eun doen.

Joseph a c'houlén en ti
En hano Doue hon repui,
Eun tu benac en mesq ho loenet,
Mari a scuis nal pelec'h qerzet.

Goude m'o deveus goulennet,
Partout dre guêr beza lojet,
O deus cavet ur plac diabri,
Assuramant d'en eur repui.

Me ho les da gonsideri,
Ar boan en eus souffret Mari.

MASSACR AN INOCANTET.

—*—
A C T O R E T :

Ar Roue Herodes.

An Ecuyer.

Al Letanant.

An Inocantet

Herodes.

ME zo ar Roue Herodes hanvet ,
Hac evit mest absolu e fel din beza anavezet ,
Ha ma vo rentet din enor ebars en pep cartier.
Petra leveres-te var ze , va Ecuyer ?
Ha nen don me qet ar Roue curunet ,
Hac ar puissanta den a ouffet da gavet ?

An Ecuyer.

Ia , Sir , ne zeus den evit nac'h qementse ,
Nac evit lavaret n'en doc'h ur guir Roue :
Ia , c'houi eo a zo ar Roue curunet ,
Hac ar puissanta den a ouffet da gavet ?

Herodes.

Ecuyer , te lar vrê : me eo Baron ar Baronet ,
Hac er guis-se e fel din beza bepret sellauet ,
Evit ma rin oboissa din ebars en pep canton :
Me e zeo ar Monarq dre an oll orizon ,
A fel din laqat en peoc'h va sujedet hirie :
Ne c'houlennàn venjanç nemet var Mab Doue .
Me a fel din beza huelloc'h eguetàn ;
Fraila ra va c'halon ma na ven mestr varnàn .

An Ecuyer.

Sir , ar brud zo en qêr e zeus deut tri Roue ,

Deus al lec'h ma ze ganet a Roue neve se,
Hac o deveus troublet ar bobl e bars er c'hontre.

Herodes.

Ur Roue all !... Habil bras e zout, te :
Gra donet amàn ep pel dale
An nep en deus digasset ar c'hêlou-ze,
Car inutil eo ar c'hojou-se.

An Ecuyer.

Salocroas, Sir, mes ma ve din permetet,
Me lavarfe d'ec'h ar pes a meus sonjet.

Herodes.

Qê, va mignon, me ve dit oblijet,
Ma c'halfes te lacqat contant va speret.

An Ecuyer.

Ur Roue eveldoc'h a sellau cozeal
Pa ve dirazàn tout e dud ordinal.

Herodes.

Greomp evel ma ententi,
Car evidon-me a zo prest da accordi.

An Ecuyer.

Sir, ni a dostai outàn, mar qeret,
Abars ma vo tri devez passeet.

Herodes.

Penos eta e fel dide
Dont a ben deus an dud fal-ze?

An Ecuyer.

Sir, evit unan eve guel laza daou,
Evit daou laza tri,
Evit tri laza pêvar,
Evit pêvar laza ugent,
Evit ugent laza cant,
Qentoc'h eguet na vec'h en fêçon abet

Deus ho Rouantelez interdisset.

Herodes.

Sonjal a ra dit e c'halie an Doue bian se
Cavet a nep pouvoar bigen varnon-me ?

An Ecuyer.

Nan, nan, Sir, n'er grayo qet,
Ma nen deus aoualc'h a zoudardet.

Herodes.

O! Doue Jupiter! ma vouifen n'em be qet
Dre nerz bec va c'hleze a va éret alaouret
Renome burzudus partout dre ar bed-màn,
Me glasfe un toul doun d'en em teurel ennàn,
Evit coeza qentoc'h en caverniou Pluton,
Ebars en fons an ifern gant ar malediction.

An Ecuyer.

Sir, ne lavarit davantach, car an temerite
A c'houarn ar re vras hac o fressipit ive.

Herodes.

Petra fel dide a rafen davantach ?
Anduri ur Buguel da gomandi em plac ?

An Ecuyer.

Nan, Sir, me en assur; mes ret eo pourveout
Deus ar maleur incerten a alfe erruout.

Herodes.

Ar septr a zo em dorn a dle partout comandi.

An Ecuyer.

Sir, a enep dec'h den na gredfe rebeli.

Herodes.

Ecuyer, me a ro did va urzou,
Evit ma liqi son an drompilliou,
Evit dastum va oll armeou,
Evit massacri ar vugale a villierou.

An Ecuyer.

Sir, na gredàn qet bonamant refusi
 Ar faveuriou royal a bresantit din,
 Rac me zo grêt evit selladou ho comzou,
 Na oufac'h lavaret netra assur me a oboisso.

Herods.

Ecuyer, me a ro ar garg dide,
 Da laza tro vardro tout an oll vugale,
 A guichen ma zint deut var ar bed-mâ,
 Betec an oad a zeiz vloa.

An Ecuyer.

Deut eta eo an heur da ober qementse:
 Accomplissa a renqàn bolontez ar Roue.

An Ecuyer d'al Letanant General.

Letanant general, me zo deut d'ho cayet,
 Gant e Vajeste Royal me a zo deputed
 Evit anonç dêc'h ur c'hêlou neve
 A meus bet bremâ soun digant ar Roue,
 Hac a zel ac'hanomp particulieramant,
 Hac a renq beza effectuet ep tam retardamant.

Al Letanant.

Dijavac'halon a grên, c'huineusva surprenet,
 Rac na ve er Judee ur maleur benac erruet;
 Mes da viana, Ecuyer, contit din ar sujet
 Petra a fel d'ar Roue, ma vo executet.

An Ecuyer.

Laret en eus ar Roue ma valefomp assambles
 Evit qelen ar zoudardet en qêr ha var ar mes;
 Davantach e fel dezàn ma vezo tout clasqet
 Ha lazet an oll vugale ep nep respect abet.

Al Letanant.

Penos! na fel qet dezàn e ve e re espernet?

An

An Ecuyer.

Eleal sur, Otrou, nac ho re qenebeut.

Al Letanant.

Hane c'houlen qet eve espernet lod ar vugale?

An Ecuyer.

Ordrenet eo o laza tout abeurs e Vajeste.

Al Letanant.

O tra crén da gredi! me lar d'êc'h, Ecuyer.

An Ecuyer.

Otrou, me lar vo red d'emp ober hon dever.

Al Letanant.

Deut eta eo an heur marenqomp accomplissa
 Bolontez Herodes qent evit finissa,
 Ma elfomp beva en e lezen ep nep difficulte,
 Hac oboissa pront da urzou ar Roue;
 M'en assur, me a rai va dever gant fidelite.

Marvit, marvit eta bremàn, c'houi, bugale,
 Pa zeo guir eo bolonte Roue ar Judeanet,
 Peini dre arrach en deus er c'homandet:
 Herodes en deus roet ur sort comandant
 Da rei d'ar vugale ar c'hleze-màn da bresant.

Buguel Herodes.

Va zad na entent qet, ô tirant deloyal!
 E teufes d'am laza: guelloc'h eo dit dioüal.

Al Letanant.

Ho tad cri ha dinatur en deus en ordrenet;
 Me renq oboissa, pa zeo din commandet.

An Inocant.

Na petra ta d'am zad a oufen beza grêt?

Al Letanant.

Un arêt a beurs ar Roue a dle beza parfet.

An Inocant.

Adieu eta, va bro; adieu, va magueres;
 Adieu d'ar Judee ha d'ec'h tout assambles:
 Me goll bremàn va lod ebars er pales royal,
 Hac a receo ar maro a zaouarn un den deloyal.

An Ecuyer.

O pebeus cri! pebeus lamantation!
 Pebeus trubuill eta a glevàn dre ar c'hanton!
 Penos, maleurus! Buguel propr ar Roue
 Gant da boignard tranchant a c'heus lazet aze!..

Herodes.

Ecuyer, gra hardiamant: red eo dit declari
 Petra a ra tourmant did nac a ra did deplori.

An Ecuyer.

Sir, me ho supli da zont d'am pardoni,
 Rac pa lavarìn d'ec'h na deufac'h da gourouci.

Herodes.

Da escus a so grêt; cont dime prontamant.
 Ar pes a zalc'h bremàn da ene en tourmant.

An Ecuyer.

Ni voa expediant d'an Edit ho poa ordrenet,
 Evassacrian Inocantet, evel m'opoa comandet,
 Al Letanant general o Mab a rancontras,
 Ha qerqent entre e zaouarn d'ar maro en laqas:
 Alies en deveus e dad, e vam galvet,
 Mes qerqent ho puguel d'ar maro zo livret.

Herodes.

Qemer bremàn vasceptr, vac'hurunen royal,
 Rac me a renq monet da glasq ur bed all.
 Va ab zo livret d'ar maro, ha me a zo chomet
 Un den a voel ompinion, mar deus ini er bed:
 Mechant ma zon bet! me voa sicuas dallet

Ma carjen beza lezet en pecc'h Doue an terien,
Me na vijen qet coezet ebars punc an ifern.
O cruel ma zon-me! me a voa abuset;
Ma carjen me a voa un den eurus er bed.
Ar re zo en ifern o deus horrol o clêvet
Ar pez a meus-me grêt; ô blasfêm diremed!
Dre ur setanç a valis meus va mab condaonet:
Ia, me a zo caos ma zeo bet distrujet
Dre ourgouill, dre anv ha dre avaristet.
Me disfi an Doueou, me a disfi an ênvou,
Me a disfi memes chef bras an diaoullou;
Me disfi an douar da zont d'am persecutin,
Ha da zonet tout amàn da ober brezel din.
Curun, avel, tempest, deut da brecipita
Ene cruella den a voe biscoas er bed-mâ.

NOUËL NEVEZ,

*Peini a gan an Æl pa za da guerc'hat Mari
ha Joseph deus an Egypt.*

Var un ton nevez.

D Ifunit ta, Joseph; deut d'en eur brepari :
Gant Doue Eternel e zoc'h roet da Vari
Evit he c'honductor hac ober e zouet,
D'e renta er Jude er guer a Nazareth.

Deut-u ganén, Mari, gant ho Mab beniguet;
Ar Roue Herodes zo contant e speret,
Pa en deus distrujet partout dre e zouar,
An inoçantet paour, dre ar pec'het a c'hloar.

Mes Doue Eternel james na bermetje
E vije e Vab beniguet dindan ar setañ-se;
Crouer ar firmamant, an eol hac ar steret,
An oll elemanchou, oll en deveus crouet.

Antreit bremâ, Mari, en ho pales royal,
Qement a souettfet ho po ennàn ractal;
Me a zo Gabriel, disqennet eus an ên,
A bromet ho renta gant guir humilite.

NOUËL NEVEZ,

VAR MASSACR AN INOÇANTET.

Var ton : *Joseph sommeillait encore.*

JOseph a voa o reposi,
 Pa zisqennas eus an ên
 Eun Æt, evit e zifuni;
 Da zonet a beurs Doue
 Eus dindan pouvoar Herodes,
 Ar miserabl !

A vezo en eternite
 Execrabl.

(bis.)

Herodes, an tyrant cruel,
 En e bales alarmet,
 Pa glêvas e voa ur buguel
 E kêr Bethleem ganet,
 A ordren en e oll stadou
 Brezel dezàn,
 Ha var droad e laq e droupou,
 Eneptàn.

(bis.)

Dre ar c'hêlou-mâ, partiet,
 D'an Egypt it ep dale;
 Qen a voc'h a nevez galvet,
 Ep nec'h chomit-u ene;
 Mes evit Herodes cruel

A varvo;
 Ha Jesus ebars er c'hontre
 A zeuyo.

(bis.)

Joseph, calz joaus ha laouen,

Evit senti eus an Æl,
 Ractal neuze var an azen
 A laq Mari hac he buguel:
 Hac an Æl dre e sclêrigen,
 O c'hundu,
 Joseph a chom en o c'hichen,
 Eus eun tu.

(bis.)

Qemeret a rêr an armou
 Dre urz ar Roue tyrant;
 Bethleem zo en alarmou,
 Bethleem zo en nec'hamant,
 Maleur d'ar buguel a voelo
 En e gavel;

Venjanç Herodes zo eno,
 Ar c'hruel!

(bis.)

A zindàn an tolliou cleze,
 Etre divrac'h o mamou,
 Hac ar vro spouronet ive,
 E couez ar vugaligou
 Vel ur rozen gant an tourmant
 Hac avel,

Ve discaret divar ar plant
 Da vervel.

(bis.)

E calon peb mam, eur gombat,
 Dre an natur en fulor
 Enep da hep soudard tibat
 Dre nerz ar goad a zigor.

Na peden douç nac hirvoudus
 N'ell amàn

Salv ar buguel carantezus
 A c'hoarz ountàn.

(bis.)

Pa denn ar barbar e gleze,

Goude m'en deve scòet ,
 Trempet a voad , e chonch neuze ,
 Mes' esperanç zo tromplet ;
 Ar victim a voa re dener ,

Hac alies

Ne voa trempet ar c'hlezeyer

Nemet a lès.

(bis.)

Ar vagueres crén ha courajus ,
 A fell dezi dre spouron
 Difen ar buguel gracios ,
 Hac er stard ous he c'halon ;
 Mes ar barbaret e coler ,

Hep true ,

A droc'h ar c'horf en daou-anter ,

Gant ar c'hleze.

(bis.)

An ini voe muya desolet ,

A voa ar vreg caer Rachel ;

He oll bugales imolet ;

Eo a afflijas Israël :

Pelec'h e màn va bugale ,

Maro cruel !

An ecleo dei a responte :

Maro cruel !

(bis.)

Evidoc'h-u , mamou christen ,

M'o ped , n'uanadit qet ,

Rac an Ilis e peb antien ,

A vemor hoc'h inoçantet ;

E maint en dro d'an oteriou ,

Gant Doue ,

Ornet eus o c'hurunennou

En gloar an ên.

(bis.)

Par LE COAT, de Morlaix.

REGRET HERODES

VAR MASSACR AN INOÇANTET.

An Inoçantet.

DOUÉ an oll Douéou ebars en Drindet,
 Salud ha graç da guement zo er bed ;
 Ha dêc'h-u tout qement zo presant,
 Doue da rei dêc'h ur vuez triumfant.

Herodes.

O muntre ma zòn ! me zo bremâ daonet,
 Rac Doue en deus ac'hanòn abandonet.

An Inoçantet.

Lavar d'emp-ni, den maleurus,
 Pelec'h e zout casset gant Jesus.

Herodes.

En ifern, elec'h n'eus nemet tan ha curunou,
 En punition d'ho peza laçet d'ar maro.

An Inoçantet.

Ni zo bremâ en ên curunet,
 Abalamour ma c'heus hor massacret ;
 Bremàn a joa ni zo carguet,
 Ha te zo bremàn punisset.

Herodes.

O ourgouill ! te a c'heus va dallet ;
 Me vel bremàn pelec'h oun mançet.

An Inoçantet.

Doue zo just e valançou :
 Ha da bepini justice a rento.

Herodes.

Bugale , qeuz a ve re divezat ;
 Bremàn me a voar ze erfat.
 Me a ro va mallos da viqen
 D'ar pez zo caos dìn da goeza en ifern.

An Inocantet.

Lavar demp-ni , loen milliguët ,
 Perac e poa qer yaouane hon destrujet.

Herodes.

E clasq laza ar Mabie Jesus ;
 Mes bremàn me a so maleurus.

An Inocantet.

Ma , bremàn e plijo ganet da james
 Beza en tourmanchou gries ,
 O clêvet tempest ha curunou ,
 En punition da pec'hejou.

Herodes.

Pa zeo guir o c'heus joa deus va anvi ,
 Perac e teuit d'am c'honjuri ?

An Inocantet.

En ifern e mèn da favori ;
 Rac se na goze qen ganemp-ni.

Herodes.

Ma n'am bije qet dre va c'hleze
 Scuillet ho coad-u , bugale ,
 C'houi marteze a vije collet ,
 Rac n'o piye qet en Jesus credet.

An Inocantet.

Den vil , a vuntreres carguet ,
 Monstr ! guevier ac'h eus lavaret.

Herodes.

Va muntreres me a zo caos

Ma zoc'h bremàn er Barados.

An Inocantet.

Ro peoc'h, mechant, leun a infamite,
Rac te a zo escomuniet gant Doue;
Te na aparchant get ouzit cozeal er guis-se:
Qê imposteur millig uet; qê, adversour Doue.

Herodes.

Allas! bugale eurus, me ho ped,
Mar plich ganêc'h n'am c'honjurit get.

An Inocantet.

Qerz-ta gant an diaoulou bremâ:
Ne zervich get dit var hon lerc'h guela.

Herodes.

Me eo Herodes, leun a anqen,
Condaonet da boaniou an ifern,
Da zeplori ar rest eus va amzer,
Livret entre daouarn Lucifer.

An Inocantet.

Ni, Inocantet, a zo amàn manific,
O clêvet ar veulodi angelic.

Herodes.

Me a zo amàn en eur plac spontus,
E soufr tourmanchou horrerus.

An Inocantet.

Te, den mechant, na veli biqen
Jesus-Christ, hor Mestr souveren;
Te, impertinant, a c'heussàn offancet;
Mes bremàn e zout gantàn punisset

Herodes.

Dezolet neo netra, ma voefen em be
Pardon un deiz digant Doue.

An Inocantet.

Te a vo gant an oll detestet,
E geita ma pado ar bed.

Herodes.

Deus a bartout me zo chasseur,
Hac e peb lec'h oun detestet :
Ra vo gant Doue milliguet
An devez ma voen concevet.

An Inocantet.

Gallout a res erlat compren
Er joa hor bezo da viqen.

Herodes.

O bugale guèz ! ne oun qet,
Mes me garfe assur er guelet.

An Inocantet.

Herodes, sulvui a boaniou a pezo
A arrach hac a zesolationou,
Sulvui hor bomp ni a jubilation,
Hac a joa digant Roue an Tron.

Herodes.

O bugale ! me ho ped a galon,
Da obten evidon pardon.

An Inocantet.

Qercoulz eo dit sur, va mignon,
Tevel evel goulen remission.

Herodes.

O bugale ! me ho ped humblamant,
Da ober va appoentamant,
Ha da bedi ar Mabic Jesus
Da gaout truez deus ur maleurus.

An Inocantet.

Sonjal a ra did c'hoas, den dirêzon.

Cavet james remission ?

Herodes.

Ha me vo atao eta bridet
Gant an diaoulou milliguet ?

An Inocantet.

Ne c'heus ezom da gaout esperanç,
Rac prononcet eo da zetanç :
Souffr eta ep remet abet,
Rac evit james e zout daonet.

Herodes.

Pa zeo guir on casset d'an ifern gant Doue,
An diaoul en deus e lod ennon ive.

An Inocantet.

Souffr eta, muntre dirêzon,
A bep coste malediction.

Herodes.

Ar poaniou grevus deus an ifern
A zêv va c'hiq ha va esqern ;
Impossubl eo din erzel amâ :
Monet a ràn da fatica.

An Inocantet.

Canomp Nouel en eur vont quit,
Ha te ellec'h ma zeo commandet dit.

Herodes.

C'houi ya d'ar gloar ha me ya d'an tan,
Me a gri ha c'houi a gan.

An Inocantet.

Nouel, Nouel da Vabic Mari,
Da Vab Doue ganet er marchossi,
Bremàn dre c'hraç ar Speret-Santel :
Canomp dezàn Nouel, Nouel.

FIN AR PASTORAL.

NOUVEL NEVEZ.

Var ton : *Bel Astre que j'adore.*

AR Buguel a adoràn zo ganet evidon;
AMe a deu d'e implori eus a greis va c'halon.
 Te eo va oll garantez ebars er bed,
 Hac am recevo un deiz er joaustet.
 Deus fons arc'hraou dister-ze, elec'h ma zout
 guelet,
 Da garantez evidomp a zo ardant bepret.
 Te eo va oll garantez, etc.
 Vit sovetat va ene out deut var an douar;
 Da garantez evidon am rent eurus ep mar.
 Te eo va oll garantez, etc.
 Tud ar bed, eus va surpren, o deveus va
 zromplet;
 Mes nemedout-te biqen na deuin da garet.
 Te eo va oll garantez, etc.
 C'hoant a meus da vont da c'heuill, qeita
 m'o possub din;
 Nemedout sur, na garàn, evidout e varvin.
 Te eo va oll garantez, etc.
 Da hano deus va memor na zortio james;
 N'ho gano gant plijadur gloar da C'hinivelez.
 Te eo va oll garantez, etc.
 Vel ma zòn bet dalc'het pel bras en esclavach,
 N'ho fir dit va liberte evit va guir homach.
 Te eo va oll garantez, etc.

N O U E L N E V E Z ,

DA VEZA CANET GANT UR BUGUEL.

Var un ton nevez.

S PERET-SANTEL, c'houi, dre ho madeles,
 Deut d'am zicour, me zo ur buguel qès,
 Ha da rei din anaoudeguez hirie,
 Da c'hout penos adori va Doue.

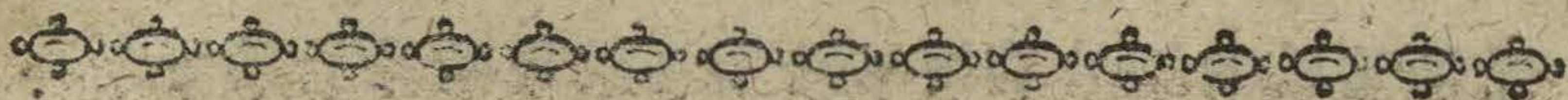
Bremàn souden var dro an anter nos,
 E meus clêvet Æles ar Barados
 Eus hor pedi da vonet oll gante
 Da adori ar Mab bian Doue.

Salver ar bed, herves a ententàn,
 A zo ganet henvoas var ar bed-màn
 Gant ur Verc'hes ebars en Nazareth:
 Pebeus boneur evidomp, Pastoret!

N'ouzòn qet c'hoas petra e zeo ar bed;
 Yaouanc e zon, na meus qet speret
 Evit sonjal, va Jesus, va Doue,
 Penos apparissa dirac ho Majeste.

Plijet ganêc'h, breudeur ha c'hoarezet,
 Donet bremàn, ma hayomp d'er guelet
 Da zoulaji ar Vam hac ar Buguel,
 Ha da gana dezo Nouel, Nouel.

N O U E L N E V E Z.

Var ton : *Un Dieu brise nos chaines.*

TOret eo hor chadennou gant Mab un Doue
hor C'hrouer ;

Rentomp dezàn vithomach horc'halonou tener.

Peguen caer eo ! peguen charmant !

Disqueuzomp dezàn prontamant

En er c'heromp sinceramant.

Torret eo hor chadennou, etc.

C'houi, Rouane, oll dud ar bed,

Diredit ganemp da velet

An ini en deus hor prenet.

Torret eo hor chadennou, etc.

Demeus ar bed Mestrou fidel,

Lest ho qêriou hac ho qestel

Evit guelet Mab an Eternel.

Torret eo hor chadennou, etc.

Deut-u ganemp, marc'hadourien,

Artizanet ha bourc'hisien,

Da secondi hor c'hanouen.

Torret eo hor chadennou gant Mab un Doue

hor C'hrouer ;

entomp dezàn vithomach horc'halonou tener.

Par LE COAT, de Morlaix

NOUVEL NEVEZ.

Celebrons la Naissance ,
Nostris Salvatoris ,
 A ra an oll gomplesanç ;
Dei suis Patris ;
 Cet Enfant tout aimable
In noctæ media ,
 A zo ganet miserabl ,
De casta Maria.

Cette heureuse nouvelle ,
Olim pastoribus ,
 Dre un Æl a voa fidel
Fuit nuntiatus ,
 Leur disant : laissez paître ,
In agro viridi ,
 Venez voir votre maître
Filium que Dei.

A cette voix celeste ,
Omnes hi pastores ;
 Dre un êr douç ha modest
Et multum gaudentes ,
 Incontinent marchèrent ,
Relicto pecore ,
 Hac ec'h arrujont er gêr
In Bethleem Jude.

Le premier qu'ils trouvèrent ,
In trantes stabulum ,

Voe Joseph an Tad-maguer ;

Senio confectum ,

Qui d'ardeur no pareille

It obviam illis ,

O receo hac a ziscueill ,

Expansis brachiis.

Il fait à tous caresses ,

Et in præsepio ,

A ziscuel laouenidiguez ,

Matrem cum filio ,

Ces Bergers s'étonnèrent ;

In tuentes eum ,

Dre'n Ales e c'hadorer ,

Panis in voluptum.

Lors ils se prosternèrent ,

Cum reverentiâ ,

Da adori o Zalver ,

Pietate summâ :

Ce Sauveur tout aimable ,

Qui homo factus est ,

Hac en eul lec'h miserabl

Nasci dignatus est.

D'un cœur humble et sincère ,

Suis muneribus ,

E rojont d'ar Vam dener ,

Et filio ejus ,

Des marques de tendresse

atque his peractis ,

De verq laouenidigues

ymnis et canticis.

Il esprits angéliques ,

cti pastoribus ,

A ganas peb seurt muziq
Puer vobis natus

Au Dieu par qui nous sommes
Gloria in excelsis ,
 D'an dud ar peoc'h zo ezom ,
Bonæ voluntatis.

Jamais pareilles fêtes ,
Judicio omnium ,
 Memes betec al loëned
Testantur gaudium ;
 Enfin , cette Naissance ,
Cunctis Creaturis ,
 A ro calz rejouissanc ,
Et replet gaudiis.

Qu'on ne soit insensible ,
Adeamus omnes ;
 Eun Doue bras invisibl ,
Propter nos mortales ,
 E tous de compagnie ,
Exoremus eum ,
 Ma zaimp ni oll d'er meuli
Det regnum Beatum.

Par LE COAT, de M

